

Memoria de scurtă durată versus memoria de lungă durată

Prof. înv. primar: Panait Adriana

Școala Gimnazială Poganu, com. Verguleasa, jud. Olt

Viața psihică a ființei umane nu se rezumă doar la clipa de față ci ea este un continuum care dă sens existenței eului psihic. Informațiile din trecut sunt preluate de psihic, păstrate și actualizate atunci când este necesar. Acest proces psihic prin care se însușește, se păstrează și se actualizează experiențele și informațiile din trecut se numește memorie. Memoria este cea care ne ajută să ne păstrăm identitatea în timp.

Operațiile fundamentale ale memoriei sunt: encodarea- transformarea datelor senzoriale în reprezentări mentale, stocarea- păstrarea informației, recuperarea- scoaterea la suprafață a informațiilor în scopul utilizării lor.

Memoria are mai multe forme. Formele memoriei sunt diferite în funcție de criteriul la care ne raportăm: a) după prezența sau absența controlului voluntar putem vorbi de memorie involuntară și memorie voluntară; b) după gradul de înțelegere a informației stocate avem memorie mecanică și memorie logică; c) după analizatorul implicat în memorare avem memorie vizuală, memorie auditivă, memorie olfactivă, memorie kinestezică; d) după durata păstrării avem memorie de lungă durată și memorie de scurtă durată.

Hermann Ebbinghaus este primul care și-a extins cercetările asupra memoriei ființei umane din perspectivă asociaționistă. În cercetările sale asupra memoriei el a utilizat un set de cuvinte și silabe fără sens pe care subiecții supuși cercetării trebuiau să le memoreze. Contribuția lui Ebbinghaus a constat în dezvoltarea metodologiei de laborator, folosirea silabelor fără sens în cercetare pentru a teste efectele înțelegerii. Frederic C. Bartlett a abordat memoria sub aspect constructivist. El a utilizat în cercetările sale stimuli, povestiri pe care subiecții trebuiau să le memoreze timp de cincisprezece minute și apoi să redea ceea ce au memorat. Cercetătorul a observat că în redarea celor memorate au apărut distorsiuni iar versiunea să fie mai scurtă.

Memoria de scurtă durată reprezintă abilitatea de a reține pentru un interval relativ scurt o informație. Ea se deosebește de memoria imediată prin faptul informațiile

sunt prelucrate și interpretate. Trăsătura esențială a memoriei de scurtă durată este limitarea în timp. Limita maximă de păstrare a informației este de zece minute după care informația ori se pierde ori trece în memoria de lungă durată. Trecerea sau nu a informației în memoria de lungă durată depinde și de prezența sau absența factorilor perturbatori. S-a demonstrat experimental că dacă pe parcursul procesului de memorare intervin anumiți factori care perturbă atenția memorarea este compromisă.

În memoria de scurtă durată individul nu poate să rețină decât un număr limitat de itemi, după cum a afirmat într-un articol din 1956 George Miller. Itemul este ceva simplu cum ar fi o cifră sau un cuvânt. Dacă i se dă unui individ să memoreze un număr format din mai multe cifre numărul va fi memorat doar prin descompunere în șase- șapte itemi.

Americanii L. Peterson și M. Peterson sunt autorii unui experiment prin care au demonstrat că memoria de scurtă durată se raportează cu precădere la stocajul senzorial imediat. În cadrul experimentului subiecților li se prezenta spre memorare trei litere după care erau puși imediat să numere descrescător. După douăzeci de secunde numărătoarea era oprită și li se cerea subiecților să spună literele memorate. Nici unul dintre subiecți nu și-a amintit literele. Concluzia experimentului a fost că înainte ca informația să fie transferată în memoria de lungă durată ea rămâne un timp scurt în stocajul senzorial prin intermediul codificării bioelectrice timp în care creierul pregătește condițiile necesare transferului informației pe un alt suport de data aceasta biochimic, suport al memoriei de lungă durată. De aceea, dacă în intervalul memorării de scurtă durată apar factori perturbatori, informația se pierde.

Când ne referim la memorie de obicei ne referim la amintirile stocate care rămân cu noi lungi perioade de timp. Aceasta este de fapt memoria de lungă durată. De-a lungul întregii noastre vieți ne bazăm pe ea. Aici se află toate experiențele și informațiile pe care le utilizăm în activitățile noastre zilnice, informații de care depindem și pe care ne bazăm. Atunci când intervine uitarea activitatea desfășurată este compromisă. Cercetătorii au fost interesați de cât timp poate fi păstrată informația în memoria de lungă durată. Nimeni nu a putut să dea un răspuns concludent în acest sens. Sunt informații care se păstrează în memoria de lungă durată pe tot parcursul vieții. Un studiu în acest sens a fost condus de Harry Cahrick, Phyllis Bahrick și Roy Wittlinger în 1975. În cadrul experimentului ei au testat memoria de lungă durată a subiecților utilizând numele și fotografiile colegilor de

clasă. Subiecții și-au adus aminte după douăzeci și cinci de ani numele colegilor și au asociat corect cu fotografiile prezentate.

Cercetătorul Wilder Penfield a realizat intervenții neurochirurgicale pe pacienți care sufereau de epilepsie. El a folosit în experimentul său stimularea electrică a diferitelor părți ale cortexului cerebral pentru localizarea problemei pacienților. El a observat că unii pacienți păreau că-și amintesc lucruri petrecute în copilărie de care nu și-au amintit ani buni. El a interpretat că memoria de lungă durată este permanentă. Această concluzie a fost criticată de unii autori considerând-o neconcludentă din moment ce puțini din pacienții operați de Penfield își aminteau, iar acele „amintiri „ puteau fi pure născociri involuntare ale minții umane.

Indiferent ce forme îmbracă memoria, fie ea logică sau mecanică, voluntară sau involuntară, de scurtă sau de lungă durată, ea este cea care dă sens vieții noastre și ne ajută să ne păstrăm în timp identitatea.

Bibliografie:

Rusu, Elena-Claudia, (2007), Psihologie cognitivă, București, Editura Fundației România de Mâine

Golu, Mihai, (2007), Fundamentele psihologiei, București, Editura Fundației România de Mâine